

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3051

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de stijging van het aantal zelfmoorden* (ingezonden 5 juli 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 3 september 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2839.

Vraag 1, 2, 6, 7

Heeft u kennisgenomen van de meest recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) omtrent het aantal zelfmoorden in Nederland¹ en het bericht daarover genaamd «Bijna dubbel zoveel zelfmoord onder jeugd: dertien mogelijke verklaringen»?²

Weet u waardoor de grote stijging van het aantal zelfmoorden onder de jeugd verklaard kan worden? Wat is de verklaring van de stijging, dan wel de daling van het aantal zelfmoorden in andere leeftijdscategorieën? Indien u dat niet weet, bent u dan bereid onderzoek te doen naar de opvallende stijging en de achterliggende oorzaken?

Wat is uw reactie op de in het artikel genoemde deskundigen die de problemen in de jeugdzorg als één van de mogelijke verklaringen aanwijzen, met name dat jongeren in psychische nood regelmatig te laat, geen of te lichte hulp zouden krijgen nu de gemeente verantwoordelijk is voor de zorg? Welke aanvullende maatregelen gaat u nemen om hier verandering in aan te brengen?

Deelt u de analyse van de genoemde deskundigen die de verklaring van de stijging voor een deel bij de Netflixserie «13 Reasons Why» zoeken, waarin een tiener zelfmoord pleegt? Bent u het ermee eens dat deze serie een te romantisch beeld van suïcide geeft en kan leiden tot kopieergedrag? Zo ja, welke gevolgen verbindt u daaraan?

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/27/1-917-zelfdodingen-in-2017>

² <https://www.ad.nl/binnenland/bijna-dubbel-zoveel-zelfmoord-onder-jeugd-dertien-mogelijke-verklaringen-a632dc20/>

Antwoord 1, 2, 6, 7

Ik heb kennis genomen van de meest recente cijfers van het CBS. Ik heb u hierover inmiddels bij brief van 17 juli jl. geïnformeerd. In deze brief ben ik tevens ingegaan op de voortgang van de stappen die zijn gezet om het aantal suïcides terug te dringen.

Ik heb op basis van de huidige informatie die beschikbaar is, geen verklaring voor deze toename. Op dit moment vind ik het dan ook niet aangewezen om te reageren op de uitspraken die gedaan worden in het eerstgenoemde artikel of in te gaan op de analyse in het artikel «Bijna dubbel zoveel zelfmoorden onder jeugd: dertien mogelijke verklaringen». Het vergt nader onderzoek om de mogelijke oorzaken hiervan in kaart te brengen en op basis daarvan uitspraken te doen.

De cijfers over de forse toename van het aantal suïcides onder de jongeren zijn voor de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en mij aanleiding geweest om op 12 juli jl. overleg te voeren met de meest betrokken partijen, waaronder 113Zelfmoordpreventie, de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Wij hebben onder andere afgesproken dat we in september aan de hand van zogenaamde microdata van het CBS een eerste duiding van deze toename ontvangen. 113Zelfmoordpreventie heeft een expertbijeenkomst georganiseerd om hiervoor zoveel mogelijk input te verkrijgen. In de duiding zal onder andere de wijze waarop de suïcide gepleegd is en de regionale spreiding worden meegenomen.

Ik wil niet vooruit lopen op deze duiding. Medio september zal vervolgoverleg plaatsvinden over de uitkomsten en de te nemen vervolgstappen. Hierna zal ik de Tweede Kamer nader informeren.

Vraag 3

Worden de doodsoorzaak en de zelfdodingmethode bij zelfmoord ergens centraal geregistreerd? Zo ja, kan de Kamer daar inzicht in krijgen? Zo nee, bent u bereid dit te regelen zodat toekomstig preventiebeleid effectiever kan worden?

Antwoord 3

Deze informatie wordt verzameld en geregistreerd door het CBS en is voor iedereen toegankelijk via www.statline.cbs.nl.

Vraag 4

Kunt u aangeven welke rol de discussie over het zelfmoordpoeder heeft gehad in het aantal zelfdodingen over het jaar 2017? Hoeveel zelfmoorden hebben inmiddels met zelfmoordpoeder(s) plaatsgevonden nadat de Coöperatie Laatste Wil de discussie daarover op 1 september 2017 aanzwengelde? Indien u het antwoord daarop zelf niet weet, bent u dan bereid dit uit te zoeken, bijvoorbeeld door bij schouwwartsen op te vragen hoeveel mensen zich van het leven hebben beroofd met een methode die wordt aangeprezen door dit soort organisaties?

Antwoord 4

De meeste suïcides in 2017 van jongeren hebben plaatsgevonden door verhangings- of verwringsdoding. Opzettelijke vergiftiging door inname van het type chemische stoffen, waar ook de stoffen onder vallen waarvan het beeld zou zijn ontstaan dat deze geschikt zouden zijn voor suïcide, komt vrijwel niet voor bij jongeren. Op basis van de voorlopige cijfers van het CBS betrof dit in 2017 één geval. Of dit voor of na 1 september heeft plaatsgevonden, is op basis van de huidige gegevens niet bekend. Op basis van de microdata van het CBS zal 113Zelfmoordpreventie in samenwerking met experts, tot een nadere duiding komen waarover ik uw Kamer nader zal informeren.

Vraag 5

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het aan de Kamer toegezegde onderzoek om de verkoop van middelen die gebruikt kunnen worden als zelfmoordpoeder te verbieden?

Antwoord 5

Aan uw Kamer is toegezegd een verkenning uit te voeren naar mogelijkheden voor regulering van de levering van stoffen waarvan bekend is dat deze gebruikt kunnen worden voor zelfdoding. Uw Kamer wordt naar verwachting zeer binnenkort geïnformeerd over deze verkenning en de vervolgstappen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat scholen meer aandacht moeten besteden aan psychische problemen en daarbij informatie moeten geven over de hulp die voorhanden is? Op welke manier gaat u ervoor zorgen dat dit daadwerkelijk meer gebeurt?

Antwoord 8

Ik vind het belangrijk dat er op scholen aandacht geschonken wordt aan het welbevinden van kinderen/jongeren en dat het belang van psychische gezondheid goed op het netvlies staat.

Om signalen van suïcidaliteit beter te herkennen en het gesprek hierover aan te gaan, zijn er zogenaamde gatekeeperstrainingen ontwikkeld. In toenemende mate worden deze trainingen gevolgd door medewerkers van het voortgezet en hoger onderwijs. De lokale aanpak van suïcidepreventie (Supranet Community) waarbij de regionale GGD het initiatief heeft, werkt stimulerend op het volgen van deze trainingen door de lokale stakeholders, waaronder de scholen.

De intensivering van € 15 mln. voor suïcidepreventie, zal er onder andere toe leiden dat deze regionale aanpakken uitgebreid worden (van 6 naar 16 regio's).